

Til Grønlandsfararar.

Vit hava frá Føroya amtli fingið sendandi eitt skjal viðvíkjandi leikidómi til skip, ið fara til Grønlands at fiska, og lata tað hervið koma til kunnleika fyri teir, ið av vara. Tað ljóðar so:

„Handelsministeriet har anmodet Amtet om at ville gøre det bekendt blandt Fiskerne, at det ikke kan paaregnes, at Fiskeskibene kan forsyne sig med Medicinalvarer og lignende i Grønland, da de ved Kolonierne og Sygehusene værende Beholdninger af Medicin og Forbindsager kun er beregnet i Forhold til, hvad der skønnes at være tilstrækkeligt til den i Landet bosatte Befolknings Behov. Det er derfor at den allerstørste Betydning, at Skibene ved Afgangen fra Færøerne er fuldt forsynede i saa Henseende.

Hvilket herved meddeles til behagelig Efterretning.“

Tað er sjálvsagt rætt og beint, at tað verður gjørt okkara Grønlandsfararar kunnugt, hvussu stætt er við leikidómi i Grønlandi; men eitt annað er, um tað ikki var hentari og rættari, at Grønlandsstjórnin syrgdi fyri, at lækna- og leikidóms-viðurskiptini vóru so i Grønlandi, at allir, sum har ferðast, kunnu fáa ta hjálp, teimum torvar.

Sýsluformannavalini

fyri árin 1929—1930—1931 eru nú yvirstáðin. Stemmurnar vóru taldar saman 27. januar og úrslitini vóru hesi:

Suðuroya sýsla:

Jens Marius Jensen, Frøðbo, valdur til sýsluformann við 97 stemmur.

Mikkel Jespersen, Høvi, 1. tiltaksmaður, fekk 63 stemmur.

Salomon Djurhuus, Sumbø, 2. tiltaksmaður, óvíst stemmutal.

Sandoyar sýsla:

Joan Poulsen, Sandi, valdur til sýsluformann við 45 stemmur.

Jens Sørensen, Húsavík, 1. tiltaksmaður, fekk 21 stemmur, (eingin 2. tiltaksmaður).

Vága sýsla:

Joan Jacob Simonsen, Sandavági, valdur til sýsluformann við 71 stemmur.

Hans Samuelson, Miðvági, 1. tiltaksmaður, fekk 30 stemmur.

Michael Michaelsen, Mikines, 2. tiltaksmaður, fekk 16 stemmur, (Søren Hendriksen, Gásadal, fekk onga stemmu).

Streymoyar sýsla:

Hans Vilhelm Madsen, Kvivík, valdur til sýsluformann við 90 stemmur.

Hans Jacobsen, Haldórsvík, 1. tiltaksmaður, fekk 47 stemmur. Ernst Hansen, Nólsoy, 2. tiltaksmaður, fekk 23 stemmur, (Chr. Petersen, Kollafirði, fekk 13 stemmur).

Eysturoyar sýsla:

Andreas F. Johannesen, Funningsi, valdur til sýsluformann við 266 stemmur.

Joan H. Højsted, Saltangará, 1. tiltaksmaður, fekk 9 stemmur, (2. tiltaksmaður er eingin).

Norðuroya sýsla:

Hans Jacob Frederiksen, Uppsøtum, Klaksvík, valdur til sýsluformann við 133 stemmur.

Joan Heinesen, Viðareði, 1. tiltaksmaður, fekk 19 stemmur.

Esberg Sørensen, Kunoy, 2. tiltaksmaður, fekk 18 stemmur, (Karl M. Volles, Mikladali, fekk 5 stemmur).

Til felagsmenninar.

Nú áður enn skipini fara út og í góðari tíð frammanundan, verða fiskimenn, sum vilja halda uppi felagsskapin og styrkja hann mintir á grein 13 í felagslógini.

Hon ljóðar so:

Grein 13.

Felagsmenn mugu ikki fara við feroyskum fiskiskipi, uttan so er, at allir menn umborð eru felagslimir í „Føroya Fiskimannafelag“ ella „Skipara- og Navigatorfelaginum“. Um nakar felagslimir í „Føroya Fiskimannafelag“ fer við skipi, har ikki allir umborð eru limir í áðurnevndu feløgum, skal hann verða áttagin úr felagnum, uttan hann rindar tvífalt limagjald næsta ár.

Samstundar vera felagsmenn mintir á, at Føroya skipara- og navigatorfelag í lógum sínum hevur eina grein, sum forðar teimum sum í ti felaginum eru, at taka fiskimenn umborð, sum ikki eru limir av fiskimannafelagnum.

Einasti vegur, ið gongdur er, til at halda uppi góðum felagsskapi er tann, at felagslimir royndu at halda hesar nevndu lógreglur og ikki loyva nokrum at víkja uttan um tær.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Við „Lyr“

leygarkvöldið fór yvirvakari Marius Jensen til Noregs. Ørindir hansara eru at kanna um viðurskiptir har eysturi, hvussu leiðis teir dríva teirra sildafiskari, og særliga hvussu sildin verður hæggreidd. Hetta kanna fáa miklan týdning fyri Føroyingar at læra at kenna, hvussu teir í sildafiskarið drívu Norðmenn bera seg at.

Tað er Føroya Løgting, ið hevur heitt á yvirvakarin og biðið hann um at gera hesa ferð til Noregs.

10.000 kr.

Føroya Løgting samtykti í seinastu tingsetu við 13 stemmur — sjálvstýris- og javnaðar-men — at lata 10.000 til at stýða føroyskan fiskiskap við, ella til fiskiskapsins frama sum tað eisini nevnist. Hesar 10.000 krónur skuldi landsnevndin hava um hendi og býta út, soleiðis sum hon helt torvur vera til, so langt sum hesin liti peningurin røkk.

Henda samtykt varð gjord í septembur mánaði íffor, men Føroyingar yvirhøvur eru ikki gjordir kunnugir við hesa avgerð enn. Í hvussu er hevur eingin lýsing frá landsnevndini verið at sæð um hesar 10.000 krónur.

Hvat er ætlanin?

„Turid“

etur nýtt jarnskip, sum kom til Føroyar seinasta friggjadag.

Tað er fiskifelagið „Nabbe“ í Havn, ið hevur keypt hetta skip úr Groeningen í Hálanti. Skipið er at kalla spildurnytt og hevur bert verið til fiskari í eitt skifti. Manningin, ið siglt hevur „Turid“ til Føroyar, sigur hana at vera eitt frálíkt og dygdargott far.

„Turid“ er stórt skip og rúmar 600 skpd. av fiski.

„Silver Lining“

ið hevur verið í Keypmanna-havn til umvølingar og eisini latið sett motor í, kom inn á Havnina friggjadagin. Hon hevði farm av petroleum og olju til einsulmannin fyri „D. D. P. A.“, harra V. Lützen.

„Havhestur“

ið kemur frá Hull, hevur 300 tons av stykkjagóði og 170 tons av koli og er ventandi til Havnar í morgin. Tað kanna ikki sigast annað enn at tað gongst væl við tilflutningi til landið, men ikki kanna tað sama sigast um útflutningin.

Eysturoyaprestur.

Presturin Kaj Fibiger Jensen, ið nú í nokur ár hevur verið prestur í Suðurstreym, er nú komin í sítt nýggja og stóra kall í Eysturoynni. Seinasta sunnudag varð hann av Jákup Dahl prósti innsettur í kirkjuni á Nesi.

„Fylla“

Verjukipið „Fylla“ kom leygarðagin inn á Havnina á leið til Íslands, har tað skal vera vaktaskip um eina tíð. „Fylla“ helt av stað aftur sama dagin seinrapartin.

Husholdningsskolen.

Ifølge „Rigsdagstidende“ lader det til, at Ministeriet nær havde glemt at forelægge Lagtingets Anbefaling om Statsanerkendelse af Husholdningsskolen ved Frk. Naina Scharla.

Vor Partifælle Olufson lyste efter denne Anbefaling fra Lagtinget, der var vedtaget med stor Majoritet. Vor Partifælle antog, at denne Sag maatte ligge i Ministeriet, og opfordrede Ministeren til at faa den ind som Ændringsforslag ved Finanslovens tredje Behandling.

Til Olufsons Forespørgsel har Ministeren svaret, at han ved tredje Behandling havde tænkt at fremsætte Forslag om Husholdningsskolen i Thorshavn.

Bjargning.

„Smiril“ hevur, á sínum seinasta túri til Suðuroyar, funnið heldur sjáldsaman reka. Tað var ein Grimsby-trolari „Gloria“, ið lá og dreiv undir stóru Dímun. Trolarin hevði fingið skaða uppá røðurgreiddar og skráðu. „Smiril“ sleipaði trolarin til Trongisvágs. Til bjargingarlar var ásett 200 pund.

Hvat tann endiliga bjargingarlonin verður, veit eingin til vissa enn.

Ein sekkur

av postu hevur verið eftirgloymdur umborð á „Íslandi“, tá ið hann kom frá Keypmanna-havn. Hann er nú komin til Føroyar leygarnáttina. Bløð fyr 17. og 18. jan. komu táfyrstani fram.

Støgt og Venner geres herved bekendt med, at vor elskede Datter

Pauline Frederikke

er afgaaet ved Døden paa Dr. Alexandrines Hospital Torsdag d. 7. Febr. d. A.

Elsebeth
og Johs. Gutesen.
Thorshavn.

Havnar Arbeidsmannafelag

heldur aðalfund leygarkvöldið 16. februar kl. 8 við slíkari dagsskrá:

- 1) Roknskapurin.
- 2) Uppskot til logbroytan.
- 3) Ymist.

Nevndin.

Licitation.

Hospitalets Forbrug for et halvt Aar, ca. 150 Tons magre Dampkul, bortliciteres. Levering efter Aftale med Hospitalet.

Tilbud indsendes inden 15. denne Maaned.

Dr. Alexandrines Hospital, d. 9. Februar 1929.

Inspektionen.

Sjómenn

hvíla seg best á mínum koyggjumadrassum, sum fáast til keyps hjá fyrri niðan nevndu keypmönnum:

J. F. Kjølbro og Brøður Lützen í Klaksvík, S. P. Petersens Eftf., Fuglafjørði, Peter Wejhe, Solmundafjørð, Absalon Jacobsen, Skála, Andrias Danielson, Strendir, Poul Olsen og John Olsen, Vestmanna, N. J. Mortensen, a/s J. Mortensen, Firma T. F. Thomsen og a/s Hvidenæs, Trongisvág, Firma J. Dahl og a/s Mørkøre í Vág.

Poul Isaksen,
Tórshavn.

Telef. 58. Telef. 58.

Eirika.

(Ein heyst-søga).

Hon tók kálýskinnsskógvarnar, ið hingu við útdyrnar. Teir vóru nakað tunnir undir ilini nú, og hetta vóru teir seinastu ið fingust burtur úr tí seinasta skinninum, og enn var einki annað. Tó helt hon, at teir vóru so frægir, at teir áttu at halda eisini í dag, og legði hon tí einki niður í teir. So dróg hon reinar reyðar tveingir út í teir og skoddi seg. Hon talaði ikki nógv í morgum, og so skjótt sum hon var skodd, slongdi hon dýllurnar um herðarnar, tók slökkarnar í hondina og uttan at talað til nakran í roykstovuni fór hon á dyr. Hon hevði júst tikið um klinkuna og latið upp, tá Katrin, vinkonan, kom at gera neytabod. „Ja, eg fari beint nú“, svaraði hon heldur knappliga aftur. „Nei men, fært tú ikki fyrr enn allar eru komnar“, segði Katrin, ið ikki dugði at skilja, hví Eirika var so brád í morgum. „Heldur tú ikki, at eg finni í neytini

sjálv, hvar ið tit eru?“ snerraði Eirika og fór so til gongu. Katrin rópti á hana um at stæða eitt sindur, hon segði seg at hava nakað ógvuliga týðandi at siga henni, men einki batti. Eirika fór gangandi tað dýrasta hon var ment og vendi sær ikki á, alt Katrin rópti á hana.

Katrin fór so at gera tey neytabodini, ið hon hevði eftir, og tað varð heldur ikki leingi til tær fóru gangandi gjøgnum túnið, tær og tær; og tá ið tær komu niðan á bogotuna, var tað eitt heilt fylki av ungum luttókum fótafittum kvinnum, ið henda kalda og vakra heystmorgum fóru út um bøgárin. Komnar útan hagalókuna, kannaðu tær eftir um nú allar vóru komnar. Og kom tað teimum dátt við, tá ið tær saknaðu Eiriku, ið annars altíð var ímillum tær fyrstu. Men Katrin vísti at siga, at Eirika langt síðani ver farin frá húsum, og at hon í morgum var so lógin

og bráðorðað, og ikki hevði vilja lurta eftir henni og stæða, tá ið rópt var á hana. „A, mann-fólkagrillar, hvat annað?“ hildu nakrar. „Nei“, segði Katrin, „Eirika er einki fløgyl. Tað er eingin genta í allari bygdini, ið við slíkum álvara sum Eirika gongur til sít starv, ætint tað nú er í roykstovuni ella tað er úti í torvi ella í hoynað, og ikki at tala um neytangongu. Hon flennur og floksar ikki tíðina burtur, tað vita øll, ið kenna hana. Og tí er hon so nógv avhildin. Og gjald kunnu tey foreldir vera, ið eiga eina sovordna skilagentu, ið hevur slíkan ans fyri tí húsliga starvinum sum Eirika.“

„Ah, ikki er hon meira álvarsom enn so, hon kann loyva sær at fara til Havnar um Ólav-søkuna og renna tað mestu tíðina uppi á „Sanatorievegnum“, sum ikki er tað mætasta plássi í Havnini“, svaraðu tær aftur. „Haldið tykkara skitna munn saman á tykkum“, segði Katrin, ið nú var vorðin ill. Hon taldi ikki at soverði varð sagt um Eiriku, tí hon kendi hana betur enn nokur av teim, ið har vóru samankomnar.

So fóru tær til gongu, tí ikki

var at ivast í, at Eirika var farin undan.

Níðan mótsýnini gekk leiðin, tí ikki átti at gretta, at neytini lógu uppi í dolum. Tær gingu skjótt og ikki var leingi til tær vóru afturundir famar fyri teim, ið eygleiddu tær í bygdini. Og sum tær hildu, lógu neytini trygg á tí góða friska grasinum uppi í dolum. Øll neytini vóru í dolum, ið annars eru von at reika úr einum í annað stað, og aldri stóðast nakrastanna, so lógu tey eisini her í morgum.

Neytakonurnar vóru illa við, tá ið tær komu í neytini og ikki bóru eyga við Eiriku, ið var farin so langt undan teimum. Tær hugdu at kúnnum hjá henni, men hon hevði ikki verið undir teimum í morgum, til tess stóðu jødurini ov mikið full. Hvar skuldi Eirika vera farin í morgum og hví hevði hon sovordna skund, og hví kundi hon ikki fylgjast við teimum í morgum?

Neytakonurnar stóðu og hugdi hvørt at aðrari. Tær spurdu og svaraðu, gittu eitt og annað, men einki fingtu tær til at hóska, tí Eirika var nú ikki sum hinar genturnar í bygdini, tað hevði Katrin rætt í.

Tað nyttaði einki at standa og gita og hugsa, hvar ið Eirika var at finna, tí helst var hon farin sínar egnu leiðir, og kunnug var hon í haganum, og í morgum var so klárt. Tær settust undir kýrnar og lótu Eiriku vera Eiriku.

Eirika var einsamall, einsamall saman við tí fagra náttúru, sum í morgum gav seg til sjóndar. Luftin var blábløk, og har rak ikki eitt einasta skytám eftir henni. Lotið á tí sletta havinum var sum eftirgult aftaná eina langa hoggett frammanundan áttarskifti. Tað streyk so sáttliga fram eftir sjónum, og var ikki ment at leypa nakran hvíla í aðrastaðni enn á fíroinum í einumhjørnum streymkraki; men í krakinum vildi hvítna ein slíkan streymdag sum í dag, sjálvt um einki eftirgult var.

Eirika sat høgt uppi á fjallinum og leit vestur í hav, har tey heimkomandi skipini sóust at koma undan úti undir havbrún. Nokur skip vóru komin inn á Havnina og Skálafjørðin dagin fyrri. Hon hevði bint eyguni út á kinn og stært seg næstan blindan fyri at verða